

Tisztelt Főigazgató Úr és Igazgató Urak, kedves Kollégák!

Beszédem elején be kell vallanom, nem könnyű megfogalmaznom és szavakba öntenem a mondandómat. Az ember egy laudáció megírásakor nehezen dönt: maradjon-e a tradicionális megközelítésnél, s mutassa be a díjazott szakmai életútját, méltassa tevékenységét, vonultassa fel elért eredményeit, mondja el számokkal, citációkkal, mily óriási az eddigi teljesítmény, vagy próbálja megírni mindazt az érzést és gondolatot, amely megfogalmazódik benne, amikor a személy, az ember az eszébe jut.

Jó kiindulási alapot szolgáltat nekem a tény, hogy intézményünk a Szegedi Tudományegyetemmel közösen, Kulcsár Péterről elnevezett kutatócsoport felállítását határozta el. Kulcsár Péter neve talán sokunknak ismerősen cseng, a jelenlévők közül páran azon szerencsések közé tartoznak, akik személyesen ismerték őt, de azt talán kevesen tudják róla, hogy Kulcsár Péter első mentora, Karácsonyi Béla révén lett könyvtáros.

Idei díjazottunk végzettsége szerint magyar–történelem szakos középiskolai tanár, a Szegedi Tudományegyetemen diplomázott 1991-ben, majd később mentora, Kulcsár Péter révén lett könyvtáros. Ezt követően 2008-ban Szegeden régi magyar irodalomból nyerte el a tudományos fokozatot summa cum laude minősítéssel. Munkahelyeit tekintve először az ELTE Egyetemi Könyvtárba került – a már korábban is említett Kulcsár Péter jóvoltából –, majd Monok István közbenjárására 2008-ban került az OSZK-ba. 2008 és 2019 között a Régi Nyomtatványok Tárának vezetője volt, 2019-től pedig a Muzeális Könyvtári Dokumentumok Nyilvántartásáért felelős iroda irányítója.

Tudományos tevékenységének töretlen, éveken át tartó magas színvonalú megvalósítását igazolja, hogy 17 évig a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtörténeti Munkabizottságának titkára, majd később tagja, 10 évig a Magyar Könyvszemle szerkesztője volt, legújabban pedig a Bölcsészettudományi Kutatóközpont *Mohács 1526–2026* csoportjának kutatójaként működik. 2014-től a Kulturális Javak Bizottságának tagja, 3 éven át a MOKKA-R elnöke.

Szűkebb kutatási területe a művelődés- és tudománytörténet a kora újkorban, különös tekintettel a csillagászat- és a könyvtörténetre, illetve a mohácsi csata emlékezetkultúrája.

Publikációs tevékenysége példátlan e közegben és intézményünkben is; több mint 100 publikáció, több, mint 1000 független idézet és 15 Hirsch-index jellemzi. Első szakmai előadása 1989-ben a kassai nyilvános könyvtár 1670 körüli bemutatása volt, míg a legutolsó épp két napja II. Lajos halálának körülményeit taglalta, amely témába azért kezdett bele, mert egyszer egy olvasó meg volt győződve arról, hogy királyunkat megölték és nem a Csele patakba fulladt.

Azt hiszem, a bevezetőmben említett hagyományos feltételeknek – már ami a szakmai életút rövid bemutatására és az adatok megjelenítésére vonatkozott – talán sikerült eleget tennem. Higgyék el, hosszan tudnám sorolni azokat a cikkeket és tudományos tevékenységeket, amelyek igazolják e munka szakmaiságát, az alkotó hozzáértését, töretlen tenni akarását, az elvégzett aprólékos, kitartó kutatást és a téma iránti mérhetetlen alázatát. És ezzel rá is kanyarodnék a második részére e, már korántsem hagyományos laudációnak. Mi fogalmazódik meg bennem, amikor eszembe jut az ember.

Emlékszem, első találkozásunk szorongással töltött el. Tartottam a szigorú szemektől, az éleslátásától, a határozott fellépésétől és néha könnyörtelen igazmondásától. De tudtam, hogy azonos értékrendet vallunk, hogy a munka, amit a könyvtárban a könyvtárért végez és az azonos célok egymás mellé terelnek majd minket. Pontosabban fogalmazva, nem tudtam, éreztem. Mint ahogy érezte mindenki, aki dolgozott már vele, és érezte az, akinek ő volt a Kulcsár Pétere. Akinek ő volt a mentor, aki miatt a régi könyvek szolgálatát választotta, ő volt az ok könyvtárossá lenni, ok a doktorira, az előadásra, vagy éppen egy cikk megírására. Mert nemcsak a tudományos tevékenység, a folyamatos tenni akarás és a szüntelen kutatási vágy az, ami őt jellemzi, hanem az a fajta példamutatás, ami önzetlen, és egy dolgot tart csupán szem előtt: értéket teremteni.

Neve a könyvtári közegben fémjel, mely a megbízhatóság, a magas szakmai minőség és az egyenesség értékeit hordozza magában.

Kérem, engedjék meg, hogy elsőként gratuláljak dr. Farkas Gábor Farkasnak, akinek az Országos Széchényi Könyvtár a 2021. évben a Széchényi Ferenc-emlékérmét adományozza szakmai munkája elismeréseként.

Oláh Krisztina

főosztályvezető – Kutatási és
Különgyűjteményi Főosztály